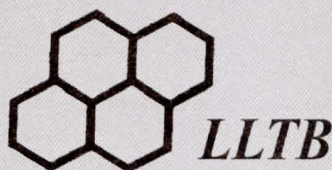

uur sluiten. Er zullen in verschillende lokalen diverse workshops worden gehouden over o.a. Internetgebruik zoekprogramma's bijen op beginners- en gevorderden niveau, beschikbaarheid videoinformatiefilms, voorlichting bijenziekten alsmede inzage diverse lectuur om kennis te verbreden. U gelieve zich voor informatie of deelname vóór 5 februari 2003 te melden bij het secretariaat dhr. Arie Doonink, 0315-65 21 56 of per E-mail abtbhoofdbestuur@hotmail.com. Ook niet-leden zijn van harte welkom.

- Volgens rooster zal onze algemene ledenvergadering op zaterdag 1 maart in Wehl gehouden worden. De afdelingsbesturen zullen tijdig de uitnodigingen ontvangen.

In een volgend nummer zal ik hierop terugkomen.

Bestuursleden ABTB en LLTB trotseren storm

Peter Elshout

Ook al werd het geen fusie tussen de vijf imkerorganisaties, de samenwerking is op meerdere fronten ronduit goed en constructief te noemen. Om dit te benadrukken heeft de imkersbond van de ABTB, de onlangs jubilerende 75 jaar jonge bond van imkers van de LLTB, twee lindebomen geschonken. De feestelijke overdracht en de planting vond plaats op 27 oktober 2002 onder wel heel bijzondere omstandigheden.

Een unieke samenwerking

Al dat geploeter in Limburgse bodem vond plaats rond het Natuur en Milieu Centrum te Weert. Het centrum, waarin onder één dak gehuisvest zijn de IVN, Milieu defensie, de hengelsportvereniging, de Vogelwacht, 't Veldeke, de Natuurhistorische vereniging 'Vrienden van de natuur', Natuurmonumenten en ... de Imkersvereniging Weert mag uniek genoemd worden en zou een voorbeeld

Lieke en Wart helpen opa Mart, de secretaris van de Weertse imkersvereniging en meneer Eric met het planten van een ABTB lindenboom. (Foto: P. Elshout).

kunnen zijn voor zoveel andere gelijkgestemden. De samenwerkende verenigingen vierden op deze dag het 10-jarig bestaan van het Natuur Educatieve Centrum. Ook de weersomstandigheden bij al deze feestelijkheden kon ronduit uniek zoniet extreem genoemd worden. Een storm met het epicentrum Weert raasde met windsnelheden tot 130 km per uur. Terwijl de bestuursleden, Eric Blankert en Gerard Hollander van de ABTB en Frans Heessen met Mart v/d Boogaert van de LLTB, met de nodige tegenwind probeerden het plantgoed in de aardbodem te verankeren, knapten op nog geen 100 m afstand oude respectabele bomen als luciferhoutjes af. Bij deze niet alledaagse boomplanting werden eveneens de door de Limburgse imkersbond aan de gemeente Weert geschonken *Sophora japonica*'s aan de collectie drachtplanten van het Milieu centrum (met modelbijenstand) toegevoegd. Of met deze boomplanting de letterlijk weggevallen dracht gecompenseerd zal worden lijkt onwaarschijnlijk. Met het nodige optimisme naar de toekomst is afgesproken om het eerste potje *ABTB-lindehoning* als tegenprestatie t.z.t als erkenning aan de gulle gever te schenken.

Anderen over Dick Vunderink

Wieb Top

Het gebeurt meer natuurlijk: enkele personen komen onafhankelijk van elkaar op eenzelfde gedachte. Zodra ze die te berde brengen blijkt dat het idee bij meer mensen leeft. Zo zal het zijn gegaan toen iemand opperde dat naast het herdenkingsartikel over Dick Vunderink (BIJEN 11(9): 251 (2002) van de huidige voorzitter nog meer over hem gezegd kon en moest worden. Dan heb je zo een nummer van Bijen gevuld, moet de redactie hebben gedacht. Zullen er bovendien niet veel herhalingen voorkomen in die afzonderlijke artikelen? Dan liever één verhaal waaraan meer mensen een bijdrage leveren, een geheel is nu eenmaal meer dan de som van de delen. Aan mij werd gevraagd om de 'inzendingen' van acht schrijvers (en het hadden er gemakkelijk tien of twintig kunnen zijn) samen te voegen. Ik doe dat graag en zal deelnemen aan het verhaal, tussendoor en aan het eind.

Het begon in Amstelveen

Het ligt voor de hand dat de meesten van hen die een bijdrage inzonden voor dit artikel Dick vooral hebben gekend als voorzitter van de VBBN. Daarom is het interessant om Henk Kooy uit Amstelveen te introduceren, die in 1976 samen met Dick en anderen het nieuwe bestuur ging vormen van wat later de Imkersvereniging Amstelland is gaan heten. In het verenigingsblad van de vereniging, *BijPraten* stond onder meer een artikel van secretaris Henk Kooy, die ik heb leren kennen als de onverwoestbare optimist en ijveraar voor de vereniging. Hij is al die jaren,

net als Dick, in functie gebleven en heeft dus recht van spreken. Bovendien informeert hij uitvoeriger dan hier kan worden opgenomen over de periode waarin ze samen werkten aan hun vereniging. Die was in 1976 wat ingeslapen: één vergadering per jaar, ophalen van goedkope suiker, goedkeuring van jaarverslag en financiën. De voorzitter liep tegen de negentig toen hij, mee onder druk van ongeduldige leden, aftrad en het hele bestuur meenam. Het nieuwe bestuur, dertigers, veertigers, begon met een beginnerscursus en het Bijenpark werd uitgebreid en vernieuwd. Het is zeker dat de inrichting ervan, met vergaderruimte en andere voorzieningen de samenhang in de vereniging sterk stimuleerde: men ontmoette elkaar regelmatig, in kleiner verband voor koninginneteelt, het doppenproject, de ziektebestrijding en het gezamenlijk reizen naar het fruit en het koolzaad. Dick had organisatorisch en economisch inzicht om de zaak op de rails te houden en de vereniging groeide. Veel VBBN-leden die in Amsterdam woonden sloten zich aan bij Amstelveen, er was daar altijd wat te beleven. Met enige nostalgie denkt Henk Kooy, nog altijd secretaris dus, terug aan de vele activiteiten werden opgezet. Deze keer leidde de lange zittingstijd van het bestuur niet tot verstarring, zonen volgden er zelfs hun vader op, naar bestuursleden hoefde men nooit lang te zoeken. Dick was de samenbindende persoon, die leden inschakelde voor de vereniging en persoonlijk vaak jonge imkers begeleidde.

In *BijPraten* schreef de opvolger van Dick, Klaas van der Lee, een herdenkingsartikel. Een betrokken imker, zeer ervaren, maar toegevend dat niet alles lukte. Hij kon daar met enige humor over vertellen en stimuleerde de leden hun ervaringen uit te wisselen. Natuurlijk heeft men in de subvereniging Amstelland geproefed van wat Dick van het landelijk overleg kon inbrengen en van het contactenpatroon waardoor hij veel deskundigen kon strikken voor een lezing.

Hoogtepunten

Naast de zorgen over bijenziekten en problemen met de Bedrijfsraad zijn er veel mooie momenten geweest tijdens de bestuursperiode van Dick. Er was door Henk van der Broek een CD-rom gemaakt, een uitstekend leer-middel voor scholen en instructief voor alle imkers. Het project werd veelbelovend en er werd besloten om een exemplaar in zenden naar het Apimondia Congres 1999 in Vancouver. Tijdens een van de zittingen daar werd bekend gemaakt dat de Nederlandse CD-rom een gouden medaille had verdiend. Voor de aanwezige Nederlanders een groot feest. 'Een goed moment na alle afwegingen, spanningen en verwachtingen', schreef Dick later in zijn rubriek in *Bijen*. 'We kunnen trots zijn op dit prachtige medium voor de voorlichting' (nov. '99). Zo'n zin typeert hem: 'een goed moment'. Volgens mij hebben ze met z'n allen staan schreeuwen van enthousiasme. En terecht. De contacten met het buitenland werden door congressen versterkt. Ook dichterbij huis was dat intussen een traditie geworden. Met de Koninklijke Vlaamse Imkers Bond werd veel overlegd op het niveau van de voorzitters. Voorzitter Louis Baeten leverde een bijdrage en getuigt van zijn grote waardering voor Dick Vunderink: 'Wij hielden regelmatig contact met elkaar en telkens voelde

ik de vriendelijkheid en dienstbaarheid van Dick, het straalde gewoon van hem af. We wisselden regelmatig van gedacht over onze beider beleidsproblemen en statutaire opbouw van onze verenigingen'. (...) 'Dick was goed op de hoogte van de Belgische toestanden op het gebied van de bijenteelt en kende de verdeeldheid tussen personen en imkerbonden in Vlaanderen'. (...) 'Over een mogelijke fusie van die bonden, ja daar kon men in Nederland over meepraten. Maar daar hadden ze tenminste samen al één imkersblad. 'Hoe dat tot stand gekomen was in Nederland heeft hij mij van naald tot draad verteld en me zelfs het convenant ervan overhandigd'. (...) 'Wat Dick deed voor mij, voor de bijenteelt, wat hij schreef in *Uit de PC*, hoe we samen optraden op symposia, zal ik nooit vergeten. Mijn goede vriend Dick betekende heel veel voor mij'.

Nog een recent hoogtepunt dat vermeld moet worden: het succes van de bijenstand op de Floriade. Daarover weet Piet Hooyman mee te praten: 'Het is ongeveer vijf jaar dat Dick ons, mijn broer en mij, heeft gevraagd om een droom te realiseren. Hij wilde op de internationale tentoonstelling het houden van bijen onder de aandacht van het grote publiek brengen.

Dick was zich terdege bewust dat het niet eenvoudig zou zijn juist omdat er weinig geld voor beschikbaar was. Hij vond het heel jammer dat Jos in de Algemene Vergadering van de VBBN in maart 2000 de handdoek in de ring moest gooien in verband met het ontbreken van de nodige gelden. Toch kon Dick het project niet loslaten en toen in de winter van 2000/2001 een mogelijkheid bestond om het toch door te laten gaan heeft hij ons met raad en daad bijgestaan zonder ons voor de voeten te lopen. Hij toonde keer op keer dat hij volledig achter ons stond.' (...) 'Het is bemoedigend dat hij de opening van de Floriade, maar ook het feest met familie en vrienden heel bewust mee kon maken. Met ingehouden trots heeft hij kennis kunnen nemen van het feit dat de glazen vitrine naar hem werd vernoemd. Hij weet dat zijn droom uitgekomen is.'

Schiermonnikoog

Naast hoogtepunten die er uitspringen omdat ze maar één keer voorkomen zoals de gouden medaille en de Floriade was er het gewone werk van alle dag. Het voorzitterschap van de VBBN vraagt meer dan zo nu en dan een middagje vergaderen. Er moest bovendien veel worden gereisd en bij voorbeeld Schiermonnikoog ligt ver van Amstelveen en Wageningen. In 1999 was er een moeilijke periode aangebroken voor de *Stichting Station voor de Carnicateelt* waar Dick voorzitter van werd. Het werd een gevecht om het teelstation in stand te houden. Daarover bericht Jan Charpentier. 'Dick voerde dat gevecht met rationaliteit en emotie. Zijn rationaliteit en zijn contactuele vermogens zette hij in bij de juridische gevechten met de bestuurders van Schiermonnikoog. Zijn emoties bewaarde hij (meestal) voor binnenkamers. Die kwamen tot uiting in de onderlinge telefoontjes en gesprekken, in spitse en humoristische mailtjes of in een kwaad naschrift bij een zoveelste conceptbrief aan de gemeente.

Alles werd objectief gewogen en bediscussieerd, en de 'schermutselingen' gingen vaak gepaard met grappen.

Dat vermogen tot samenwerking, samen met zijn onverminderd enthousiasme voor Schier resulteerde er in dat de problemen op het eiland nu grotendeels achter ons liggen en de nieuwe stal kan worden gebouwd. Het bestuur van Schier moet nu verder zonder Dick. We missen hem.'

Dick en de staf

Nog meer over dagelijkse besognes: er is tijdens de bestuursperiode van Dick veel wisseling geweest in het secretariaat. Juist een ordelijk en gedisciplineerd secretariaat kan de taak van een voorzitter aanzienlijk verlichten. De huidige bureausecretaris, Gerda Bogaards, begon haar werkzaamheden op 1 mei 2002. Ze vertelt in haar bijdrage over de inzet van Dick om haar goed in te werken. 'Ik was nog maar koud een week aan het werk toen Dick bij mij op het secretariaat kwam. Hij kwam mij voorlichten over het wel en wee in de vereniging. Dit ging erg plezierig. Dick maakte mij wegwijs in het werk dat op het secretariaat van de VBBN gedaan moet worden. Verder vertelde hij over alle HB-leden en welke hun specialiteiten waren. Hier heb ik tot op heden profijt van want dank zij Dick weet ik tot wie ik mij met specifieke vragen moet wenden' (...) 'Helaas mocht ik niet lang van deze 'baas' genieten. Al na vier HB-vergaderingen, een vergadering Groepen-HB en een ALV moest Dick door zijn ziekte het voorzitterschap overdragen aan Jos.' (...) 'De koninklijke onderscheiding, die Dick op de laatste ALV van de burgemeester ontving, vond ik zeer welverdiend. Toen Jos de burgemeester aankondigde, fluisterde Dick tegen mij: 'Wat komt die hier nu doen?' Het was een ontroerend moment om die doodzieke man met die prachtige onderscheiding op zijn borst op het podium te zien. Dick was een fijne voorzitter voor de VBBN en een fijne werkgever.'

Een tegenvaller

Het zal intussen duidelijk zijn dat het aan de verhoudingen in de persoonlijke sfeer niet heeft gelegen dat één belangrijk ideaal: de fusie van alle Nederlandse bijenbonden, toch niet is verwezenlijkt. De heer C. Roelen, die vijftienvintig jaar (1975-2000) voorzitter was van de bijenhoudersbond NCB/ZLTO heeft als secretaris naast Dick gewerkt in de Bedrijfsraad waarin de bonden elkaar regelmatig ontmoeten. Dick was voorzitter en hoopte dat via overleg in dit orgaan een eerste stap kon worden gezet naar eenheid. We hebben toch niet zomaar samen al weer elf jaar een uitstekend vakblad en de volgende stap zou moeten zijn: één imkersorganisatie. De heer Roelen vertelde dat Dick over de verdere samenwerking schreef, schema's maakte en hoe goed de samenwerking met hem was. Ook in de persoonlijke sfeer: Roelen werd van harte uitgenodigd eens langs te komen als hij in Amsterdam moest zijn. Informatie over de geplande fusie komt ook ter sprake in een bijdrage van Piet van Schaik, secretaris van de in 2000 opgerichte Stuurgroep, die de mogelijkheden van samengaan zou bestuderen. Dick diende als voorzitter voorstellen in: er kwam een werkpad, er kwamen enkele werkgroepen met ieder een opdracht om onderdelen van de samenwerking door te lichten en daarover voorstellen te doen. In de Stuurgroep zaten vertegenwoordigers uit de besturen van

vier bonden en een waarnemer van de ANI.

Het verloop van de besprekingen zal de lezers van BIJEN nog vers in het geheugen liggen: 'De MKZ-crisis zorgde voor uitstel van veel jaarvergaderingen. Hierdoor ging het proces te lang duren. Geruchten kwamen in omloop.' (...) 'In zijn gedrevenheid en enthousiasme liep hij (Dick) voor verschillende bestuursleden wel wat hard. (.). De andere leden bleven vragen houden, de onzekerheid groeide en tegen de zin van Dick werd besloten iemand van buiten de organisaties als adviseur aan te trekken om het proces van de eenwording vlot te trekken. Het onderzoek (door Jan Zevenbergen) leidde tot het advies: begin met een federatie. Dit advies stelde Dick en velen in de VBBN teleur. Intussen was Dick als voorzitter van de Stuurgroep opgevolgd. 'De vurige hoop van Dick dat hij zijn voorzitterschap van de VBBN zou kunnen afsluiten met het liefst een fusie van de imkerorganisaties was vervlogen Jammer! Hij heeft er hard voor gewerkt'.

Piet van Schaik had ook kunnen besluiten met: aan hem heeft het niet gelegen. Historisch gezien niet zonder betekenis, want ooit was een fusie nog dichterbij dan in het jaar 2000. Dat was in 1964 toen werd besloten om per 1 januari 1966 een fusie aan te gaan. Als belofte van deze mooie toekomst verscheen per 1 januari 1965 alvast een gezamenlijk orgaan 'Bijenteelt'. Maar de fusie mislukte, een belangrijk struikelblok vormde de toenmalige voorzitter van de VBBN. De ontevredenheid hierover heeft nog jaren voortgewoed binnen de VBBN, de sfeer op de jaarvergaderingen was verzuurd, verdachtmakingen gingen over en weer.

Tenslotte

Uit mijn onderzoek naar de geschiedenis van de VBBN is mij duidelijk geworden dat de verstopte verhoudingen tussen het bestuur en de vereniging nog lang na het aftreden van voorzitter Van Rappard (1976) invloed hebben gehad. Er was veel tijd nodig om de verstarde structuren te veranderen. Daaraan heeft Dick zeker zijn bijdrage geleverd, aan de groei van een ontspannen sfeer was het te danken dat geëngageerde imkers een plaats in het bestuur wilden innemen en de nieuwe inrichting daarvan bleek vruchtbaar voor een democratische besluitvorming. De fusie zal er wel komen, misschien moeten de omstandigheden er ooit vanzelf toe dwingen. Dat is minder eervol dan we zouden willen, maar een algemene verwarring zoals in 1967 en volgende jaren is ons bespaard. Het bestuur van de VBBN kan rekenen op het vertrouwen van de leden, een grotere dienst kunnen we Dick postuum niet bewijzen.

Rectificatie

In BIJEN 11(11): 302 (2002) heeft het bericht 'Infogids drachtverbetering' gestaan. Nu is in dit stukje tekst een **verkeerd girorekeningnummer** opgenomen. Het correcte nummer moet zijn: 40 35 383 t.n.v. A. Rietveld, Bocht 42, Breda, o.v.v. 'CD-rom drachtverbetering'. Met excuses aan dhr. Rietveld.

Zuigelingsbotulisme dit keer helaas met dodelijk afloop

Henk van der Scheer, Hoofdbestuur lid VBBN

In november 2002 meldden kranten en het radionieuws dat in februari een derde geval van zuigelingsbotulisme in ons land is vastgesteld. Dit keer helaas met dodelijke afloop. Het betreft een twee maanden oude baby van allochtone ouders in Zuidoost Drente. Het geven van honing als 'zoethoudertje' zou de oorzaak zijn.

De vorige gevallen van zuigelingsbotulisme in ons land waren aanleiding om u duidelijk te informeren over het gevaar van honing voor kinderen onder de één jaar (zie BIJEN 8(6): 182 (1999) en 10(1): 23-24 (2001)). U werd toen aangeraden om met name allochtone kopers van honing te adviseren geen honing te geven aan kinderen jonger dan één jaar. Ook werd de verwachting uitgesproken dat met de groei van de allochtone bevolking in ons land het gebruik van honing als zoethoudertje zou toenemen en daarmee de kans op optreden van nieuwe gevallen van zuigelingsbotulisme.

Volgens een bericht in o.a. De Telegraaf zou de Keuringsdienst van Waren (tegenwoordig geïntegreerd in de Inspectie Gezondheidsbescherming Waren en Veterinaire Zaken) aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (MWVS) geadviseerd hebben om het gezondheidsrisico voor baby's tot één jaar op honingpotten te vermelden. Volgens diezelfde krant heeft MWVS dat advies overgenomen en heeft MWVS inmiddels een verzoek daartoe ingediend bij de Europese Commissie omdat die daarvoor toestemming zou moeten geven. Wij vinden die actie begrijpelijk uit oogpunt van vrijwaring van financiële schadeclaims richting overheid, maar denken dat zo'n maatregel het probleem niet oplost. Dit omdat een relatief groot deel van allochtone ouders van jonge kinderen geen consultatiebureau bezoekt en de Nederlandse taal onvoldoende beheerst. Deze groep zal dan ook opschriften op honingpotten niet begrijpen of niet weten wat botulisme is.

We hebben daarom MWVS een brief gezonden en ons standpunt kenbaar gemaakt. Zo hebben we expliciet gevraagd om gerichte actie te ondernemen richting allochtonen en ook richting huisartsen en medisch specialisten. Zoals bekend draagt MWVS reeds zorg voor het geven van adviezen via de Stichting Voedingscentrum Nederland. Wij zouden echter graag zien dat folders over gevaren van honing ook gesteld werden in andere talen dan het Nederlands. Die folders zouden dan moeten worden uitgereikt aan alle asielzoekers in ons land. Alle drie gevallen van zuigelingsbotulisme in ons land zijn namelijk gerelateerd aan baby's van allochtonen (in asielzoekerscentra). Daarnaast zou het o.i. goed zijn om jaarlijks huisartsen en medisch specialisten te informeren over het optreden van zuigelingsbotulisme bij met name kinderen tot één jaar van allochtone ouders. Herhaalde informatie over ongewenste gebruiken van allochtonen en gevaren van honing voor baby's houdt hen 'bij de les' om in voorkomende gevallen tijdig adequate maatregelen te nemen.

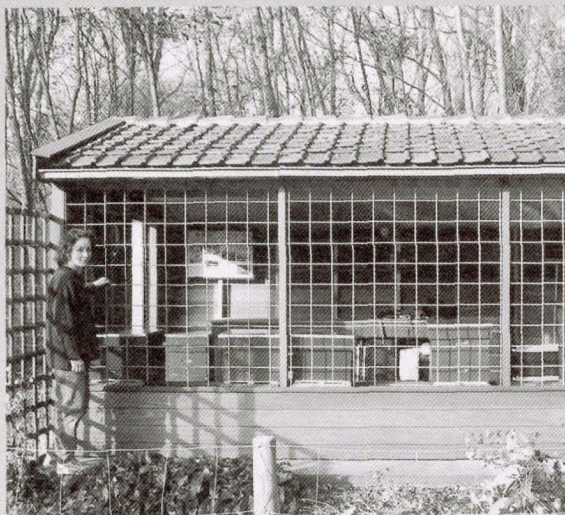
Imkers dienen ook 'bij de les' te blijven als het gaat om zuigelingsbotulisme. Zoals gezegd is voorlichting aan

met name allochtone (groot)ouders van jonge kinderen van groot belang. Tevens is van belang om besmetting van de honing door de imker tegen te gaan. Het oogsten en verwerken van honing dient onder hygiënische omstandigheden te geschieden. Zet geen raten op de grond en slinger niet in een stoffige omgeving. De sporen van *Clostridium botulinum*, de ziekteverwekkende bacterie, komen namelijk voor in grond en in opwaaiende stofdeeltjes.

Demonstratiebijenstal voor Beemster en Omstreken

Pim Lemmers, Heemstede

'Op dit stukje grond stond een klein verrot bijenstalletje met twee kasten', zegt Yvonne Taams, bestuurslid van bijenteeltvereniging Beemster en Omstreken. 'Het zakte zowat van ellende in elkaar. Aanvankelijk was het dan ook de bedoeling om het stalletje te vernieuwen.' Vervolgens vertelt ze met stralende ogen in het half hoge gras: 'Toen we echter van het recreatieschap hoorden dat we een grotere stal konden neerzetten, sprongen we natuurlijk een gat in de lucht. Je ziet wat voor prachtige demonstratiestal er nu voor in de plaats is gekomen.' Onder de rook van Amsterdam, ingeklemd tussen de gemeenten Zaanstad en Purmerend, ligt het recreatiegebied Het Twiske, genoemd naar het riviertje de Twisck dat de open verbinding tussen de Wormer en het IJ vormde. De ene kant van het recreatiegebied is grondgebied Landsmeer, het andere Oostzaan. Op dat gedeelte heeft de bijenteeltvereniging Beemster en Omstreken onlangs dus de beschikking gekregen over een schitterende demonstratiebijenstal, waar plaats is voor negen kasten. In de toekomst zal de stal worden gebruikt om belangstellenden, waaronder scholen, meer over de bijenteelt te vertellen. Voor de stal moet tevens een zogeheten insectenmuur komen. De 42-jarige Yvonne Taams is ongeveer drie jaar imker en praat zeer gepassioneerd over de bijenteelt. Ze heeft het steeds over haar 'meiden' en haar 'huisdieren'. 'Ik houd enorm veel van het hele bijengebeuren. Van zelf groeit dan het idee om andere mensen daar ook van mee te laten genieten. De een houdt van lekker zonnebaden, terwijl de ander gaat sporten. Maar er zijn er ook die graag van de natuur genieten. In dat plaatje hoort natuurlijk deze stal.' Nadat Yvonne en haar man Cor zich bij de imkervereniging hadden aansloten, rees het plan om de oude stal te vernieuwen. 'Mijn man werkt bij de Firma Homburg Houtimport BV', legt ze uit. 'Die zei dat hij misschien wel iets kon regelen op het gebied van hout. Jelle Kampen is daarna in gesprek gegaan met Marlies van Huis en directeur Bert Oostergaa van het recreatieschap met de vraag of we misschien een andere stal mochten neerzetten. Uiteindelijk werd deze plek, twee meter naast de oude stal, beschikbaar gesteld.' Van het oude stalletje is niets meer terug te vinden. De nieuwe bijenstal, geheel van hardhout, is vijf bij drie meter en werd gebouwd door Cor Taams, een aantal van zijn collega's en met de hulp van mensen uit de vereniging. 'In december 2001 is men in de fabriek gestart met het opbouwen van de delen', vervolgt Taams. 'In februari

Yvonne Taams bij de degelijke én tegen vandalisme beschermde nieuwe stal. (Foto: Y. Taams)

2002 is het hier in grote delen naar toegekomen. Met een man of tien hebben we de stal later in een dag opgebouwd. Het hardhout werd belangeloos geschonken door de firma Homburg. Het recreatieschap zorgde voor de stelcomplaten. Onze voorzitter Gerrit Prins heeft de dakpannen geregeld. De stal is eigendom van het bestuur van Het Twisde. Cor en Yvonne Taams werden door het bestuur van de bijenteeltvereniging aangesteld als beheerders van de nieuwe stal. Op 11 augustus jl. werd die stal feestelijk in gebruik genomen. 'Ik herinner mij dat ik ontzettend zenuwachtig was', lacht Yvonne Taams. 'Je hoopt dat alles goed verloopt en dat de bezoekers enthousiast zijn. In de boom verderop, die nu helaas door de zware storm is gesneuveld, hing de vlag van de VBBN en een bij gemaakt van metaal met papier-maché met aan haar pootjes een emmertje honing. De familie Homburg heeft de stal geopend en Marlies van Huis opende daarna in het infocentrum de tentoonstelling 'De bij hoort er bij'. Binnen in de stal ruikt alles naar nieuw. Er staan een aantal lege bijenkasten en slechts vijf van de negen plaatsen zijn bezet. Die plaatsen worden gedeeld door Taams en Kampen. 'We hebben dit jaar helaas wat pech gehad met de koninginneteelt', verzucht Taams. Aan de muur hangen foto's en poster met informatie over het leven van de bijen. De bijenkasten zijn verankerd, zodat ze door vandalen niet van hun plaats kunnen worden geduwd. Ook een ijzer hekwerk voor de kasten moet de bijen tegen vandalen beschermen. Langzaam neemt de zon tijdens ons gesprek in kracht af. Een enkele bij waagt zich nog buiten. Yvonne Taams kijkt weemoedig naar haar bijenvolken. 'Ik zal de bijen gedurende de wintermaanden zeker gaan missen. Maar ik wil met de bijen bezig blijven. Zo moeten er diverse kasten worden geschilderd. Daarnaast kom ik elke dag toch even langs in de stal om die heerlijke lucht van de bijen te kunnen ruiken. En met mijn stethoscoop kan ik mijn gevleugelde vrienden ook tijdens de winterperiode horen zoemen. Gelukkig is die periode dan zo weer voorbij.'

Onderscheidingen VBBN

Marga Canters

In 2002 mochten weer veel VBBN-leden een blijk van waardering ontvangen. *Verenigingsspelden* worden uitgereikt bij langdurig lidmaatschap: leden die 25 jaar lid zijn ontvangen een verzilverde speld, 40 jaar lidmaatschap betekent een vergulde speld.

Erespelden krijgen zij die een bestuursfunctie hebben uitgeoefend over een periode van 10 jaar (verzilverde) en 25 jaar (vergulde).

Een *oorkonde* wordt uitgereikt aan leden die zich op een of andere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor de subvereniging, of die langer dan 60 jaar lid zijn.

Een *erekorfje* komt toe aan degenen die zich verdienstelijk hebben gemaakt op meer dan plaatselijk niveau.

Het Hoofdbestuur van de VBBN wil de leden die hiervoor in aanmerking kwamen nogmaals danken voor hun trouwe lidmaatschap en hun inzet voor de Vereniging.

De namen van ontvangers van een erespeld staan vet en die van ontvangers van een erekorfje zijn bovendien in hoofdletters gedrukt.

Amstelland: D. Vunderink (Ridder in de Orde van Oranje Nassau)

Amsterdam: **G.A. de Winter**

Beemster: K.A. Hooghiemstra, J. Kampen, H. Koolhaas, J. Steen

Bennekom: **G.J. Glastra**, R. le Mair

Berlicum: **J.F. CHARPENTIER**

Bunnik/Houten: A. de Leeuw, J. Ultee, E.V. van der Spek

Elspeet: **mw. M. Korbee-Doeland**

Enschede: W.A.M. van den Berg

Goeree-Overflakkee: W. Groenendijk, J. Mastenbroek, L. van Nimwegen, J. Vijfhuizen,

Haarlem: **C.E. Jansen, J. van der Mierden, P.C.Th. van Gurp**, H. van der Wateren (oork.)

Heino: dhr. Jalink

Hoogeveen: H. Groote (oork.), G. van Nuil

Hulst: P.R. van Assche, Th. D'Haens, W. van Mol

Kampen: D. Kootstra

Leeuwarden: mw. C. Reker (bronzen beeldje)

Leiden: **J. Driebergen**

Nieuwleusen: J. Bruggeman

Noord- en Zuid-Beveland: N. van de Berg, C. Meulpolder, J.L. van Koeveringe, H.J. Polderman

Oosterbeek/Renkum: **F.G.A. Janssen**

Oosterhesselen: J.W. Frensen (oork.), E.H.J. Hamberg (ereschild), **E. Hutter**, J. Kampen (oork.), J. Timmer, A. Vos, J. Vos, **E.J. de Vries** (tevens verzilverde Verenigingsspeld)

Putten: **mw. K.R. Drost**

Texel: G. Hillen

Utrecht: **J. Plaizer**, Th.J.A. de Ronde

Vaassen/Midden Veluwe: M.A. Lont, **F. de Wilde**

Varsseveld: G.J. Tieltsjes

Vriezenveen: **B. Brink**

Inbinden maandblad Bijen

U leest op dit moment het eerste nummer van 'BIJEN, Maandblad voor imkers' van deze jaargang.

Een manier om uw maandblad mooi te houden is door deze te laten inbinden.

De VBBN biedt alle lezers, evenals vorig jaar, de mogelijkheid om jaargangen van het maandblad BIJEN in te laten binden.

De ingebonden jaargangen krijgen een donkergroene harde kaft met goudkleurige opdruk op de rug.

Om kostenverhoging tegen te gaan doet de binder het verzoek om alle nietjes uit de bladen te verwijderen. Wilt u erop letten dat het papier niet beschadigt.

U heeft de mogelijkheid om per jaargang in te laten binden €13,49 (f29,75) of per twee jaargangen €15,76 (f34,75).

Wilt u ervoor zorgen dat uw jaargang(en) vóór 1 april 2003 door ons ontvangen is (zijn)? U kunt deze sturen aan:

Secretariaat VBBN, t.a.v. Marga Canters, Grintweg 273, 6704 AP Wageningen, afgeven mag natuurlijk ook.

28

ZLTO

75-jarige St. Ambrosius, Veldhoven

Jacques Sauren

Bijenhoudersvereniging St. Ambrosius, Veldhoven, bestaat sinds 17 januari 1927 en vierde dit jaar haar 75-jarig jubileum. Om de mensen van Veldhoven en omgeving mee te laten vieren werd schoorvoetend en met veel mitsen en maren besloten om een tentoonstelling op te zetten in het dorpshuis D'n Bond. Uit de zeventien actieve leden werden werkgroepjes gevormd, waar onder een PR groep, er werd gerekend of we wel zouden uitkomen met onze kleine kas, en er werd een datum gekipt. Heel langzaam kwamen we op gang, er kwam iets van enthousiasme bovendrijven en na enkele weken was niemand meer te stoppen. Op tussentijdse vergaderingen werden de vorderingen besproken, gaf iedereen aan iedereen een goede raad en bood spullen aan en menige huiskamer werd een werkplaats. Bevriende imkersverenigingen werd gevraagd om dingen te mogen lenen. (Bedankt Reusel!) Panelen werden gehuurd en sponsors gezocht. De spanning werd haast ondraaglijk.

Tot vrijdag 1 november. Om 13.00 uur konden we terecht in de grote zaal van D'n Bond. Auto's met aanhangers brachten balken, zeil, platen, foto's, kasten en korven. Met man en macht werd volgens een plattegrond gebouwd en na uren zwoegen stond er iets overeind waar we enkele maanden geleden niet van durfden dromen.

De levende have (bijen en hommels) werd op zaterdagmorgen geïnstalleerd net voordat wethouder Van der Looy arriveerde. Na een kleine rondleiding leidde onze voorzitter hem in en de wethouder liet horen dat hij zijn huiswerk goed had gedaan. Vervolgens vertelde Jan Beekman, voorzitter ZLTO, wat hij in de ZLTO-archieven over de historie van onze vereniging had gevonden. 'Zover als mogelijk' omdat in het begin van de Tweede Wereldoorlog alle verslagen en ledenlijsten vernietigd waren om te voorkomen dat imkers als landwachter ingelijfd zouden worden.

De wethouder mocht vervolgens de tentoonstelling openen door de beschermplaten van een observatiekast te verwijderen hetgeen onder applaus van de aanwezige genodigden geschiedde. Tijdens een feestelijk drankje zag je de spanning van de gezichten verdwijnen. Pffff... De deuren konden open voor het 'gewone' publiek waaronder veel, heel veel imkers uit de verre omtrek. En veel opa's en oma's die meegesleurd werden door hun kleinkinderen. Op de scholen hadden ze gelezen dat die er nog iets van konden leren... Ook ouders, familie, vrienden en kennissen gaven acte de présence.

Sta mij toe ook u, geachte lezer, een beknopte rondleiding te geven over de tentoonstelling: 'De bij ... en wij'.

Na het tekenen van het gastenboek zien we een voorstelling van het ontstaan van de aarde (4500 miljoen jaar geleden), dinosaurussen komen en gaan, 65 miljoen jaar geleden komen er planten met bloemen en de eerste bijen staan te trappelen om ze te bevruchten. Sommigen, slechts 5 millimeter groot en angeloos, werden gevangen in hars die van dennen droop en in barnsteen ons nu vertellen van vroeger. De eerste mensachtigen vertoonden zich pas 2,5 miljoen jaar geleden.

Gaan we verder langs de stand waar insecten te bewonderen zijn, een insectenhotel, een oude bijenstal met verschillende korven en zo komen we bij een groep waar

